UZNESENIE SÚDU PRVÉHO STUPŇA (tretia komora)
z 10. mája 2004 *

V spojených veciach T-314/03 a T-378/03,

Musée Grévin SA, so sídlom v Paríži (Francúzsko), v zastúpení: B. Geneste a O. Davidson, advokáti,

žalobca,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J. Sack a G. Boudot, splnomocnení zástupcovia, ktorí si zvolili adresu na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorých predmetom je návrh na zrušenie listov Komisie z 8. júla a 30. septembra 2003, adresovaných Crédit Lyonnais a týkajúcich sa vymáhania prostriedkov poskytnutých žalobcovi ako subvencie v rámci programu JOP — Facilité 2,

* Jazyk konania: francúzština.

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (tretia komora),

v zložení: predseda komory J. Azizi, sudcovia M. Jaeger a F. Dehousse,

tajomník: H. Jung,

vydal toto

Uznesenie

Právny rámec

1 Program Spoločenstva PHARE, ktorý upravuje nariadenie Rady (EHS) č. 3906/89 z 18. decembra 1989 o hospodárskej pomoci Maďarskej republike a Poľskej ľudovej republike (Ú. v. ES L 375, s. 11), v znení zmien a doplnení, s cieľom rozšíriť hospodársku pomoc na iné krajiny strednej a východnej Európy tvoria rámec, v ktorom Európske spoločenstvo odvádza krajinám strednej a východnej Európy (ďalej len „KSVE") hospodársku pomoc, aby mohli uskutočniť činnosti na podporu prebiehajúcich hospodárskych a sociálnych reformných procesov v týchto krajinách.

2 Oznámením uverejneným v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* 22. februára 1991 s názvom „Program na podporu zakladania spoločných podnikov v [KSVE] — výzva na prejavenie záujmu určená finančným inštitúciám" [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 46, s. 11) (ďalej len „oznámenie z 22. februára 1991"), vyhlásila Komisia svoje rozhodnutie uskutočniť v rámci programu PHARE program podpory súkromných investícií v krajinách KSVE prostredníctvom zakladania a rozvoja

spoločných podnikov, ktoré budú založené podnikmi Spoločenstva, prednostne malými a strednými podnikmi a lokálnymi partnermi (ďalej len „program JOP").

3 Podľa tohto oznámenia je program JOP spravovaný sieťou finančných sprostredkovateľov, ktorých Komisia vyberá na základe kritérií uvedených v uvedenom oznámení (bod 1). Úlohou tejto siete je najmä podporovať tento program, zistiť potenciálnych investorov, zhodnotiť predložené projekty a spravovať finančné prostriedky, ktoré Spoločenstvo poskytne príjemcom (bod 3). Na tento účel uzatvára Komisia s vybraným finančným sprostredkovateľom zmluvu, v ktorej sú stanovené podrobnosti týkajúce sa jej poverenia (bod 4).

Sporné dohody

4 Dňa 1. februára 1996 uzavreli Komisia a Crédit Lyonnais (ďalej len „CL") v rámci programu JOP rámcovú dohodu stanovujúcu spôsoby vzájomnej spolupráce s cieľom podporovať investície v KSVE, najmä prostredníctvom zakladania spoločných podnikov.

5 Na financovanie jednotlivého projektu na základe rámcovej dohody je podľa článku 1.1 tejto dohody nevyhnutné, aby finančný sprostredkovateľ, v tomto prípade CL, najprv Komisii zaslal „žiadosť" s cieľom získať jej povolenie; potom treba uzavrieť osobitnú dohodu medzi Komisiou a finančným sprostredkovateľskom, ktorá upraví spôsoby financovania projektu, a „dohodu o financovaní" medzi finančným sprostredkovateľom a príjemcom, ktorá upraví, akým spôsobom poskytne finančný sprostredkovateľ, konajúci ako mandatár Komisie, prostriedky Spoločenstva určené na dotknutý projekt.

6 Podľa článku 3.2 rámcovej dohody pozostáva spolupráca v rámci „Facilité 2" vo financovaní pilotných štúdií o vykonateľnosti a štúdií o vykonateľnosti až do štádia prípravných prác týkajúcich sa vykonania projektu spoločného podniku.

7 Podľa článkov 6.3.1 a 6.3.2 rámcovej dohody sa pri dodržaní určitej maximálnej sumy predpokladá náhrada 50 % oprávnených výdavkov na pilotné štúdie o vykonateľnosti a neúročená záloha vo výške 50 % oprávnených výdavkov na štúdie o vykonateľnosti. Podľa článku 6.3.3 rámcovej dohody Komisia pri dodržaní určitého stropu uhradí všetky oprávnené výdavky spojené so štúdiou o vykonateľnosti, pokiaľ bude projekt skutočne vykonaný. V článku 10.2 rámcovej dohody sú definované oprávnené výdavky.

8 Podľa článku 7.1 rámcovej dohody je CL ako finančný sprostredkovateľ poverený spravovaním dotknutých fondov v mene Spoločenstva. V tomto rámci je CL najmä vo vzťahu k príjemcom zodpovedná za všetky platby, ktoré smerujú k nim aj od nich.

9 Článok 18.3 rámcovej dohody predpokladá, že finančný sprostredkovateľ, pokiaľ jej príjemca dostatočne nepreukáže použitie prostriedkov na oprávnené ciele, bude od neho vymáhať vrátenie prostriedkov, ktoré mu poskytla Komisia.

10 Podľa článku 20.1 rámcovej dohody treba na túto dohodu a iné dojednania, ktoré platia medzi Komisiou a CL, použiť luxemburské právo. Podľa článku 20.2 tejto dohody sa zmluvné strany podľa článku 238 ES zaväzujú podriadiť každý spor o platnosti, výklade alebo vykonaní rámcovej dohody výlučnej právomoci Súdneho dvora, resp. Súdu prvého stupňa.

11 Dňa 25. júna 1996 podala CL na Komisiu žiadosť žalobcu o financovanie Spoločenstvom v rámci „Facilité 2" programu JOP s cieľom založiť *joint ventures* v Poľsku v oblasti kultúrneho turizmu. V tejto žiadosti je žalobca označený ako príjemca vo vzťahu k programu.

12 Po schválení tejto žiadosti doručila Komisia CL 12. novembra 1996 návrh individuálnej dohody, v ktorej boli upravené práva a povinnosti zmluvných strán podľa ustanovení obsiahnutých v rámcovej dohode. Dňa 19. novembra 1996 podpísala CL individuálnu dohodu.

13 Článok 8 individuálnej dohody predpokladá, že príjemcovi môže byť najmä podľa článku 18.3 rámcovej dohody uložená povinnosť vrátiť prostriedky Spoločenstva.

14 Podľa článku 11 individuálnej dohody treba na túto dohodu použiť luxemburské právo a zmluvné strany sa zaväzujú podriadiť každý spor o platnosti, výklade alebo vykonaní tejto dohody výlučnej právomoci Súdneho dvora alebo Súdu prvého stupňa podľa článku 238 ES.

15 Dňa 26. novembra 1996 uzavreli CL a žalobca dohodu o financovaní.

16 Podľa článku 2 tejto dohody o financovaní povoľuje CL ako mandatár Komisie žalobcovi neúročenú zálohu do maximálnej výšky 53 362 eur, čo predstavuje 50 % oprávnených výdavkov na realizáciu štúdie o vykonateľnosti projektu. Článok 3.1 tejto dohody určuje, že táto záloha bude daná žalobcovi k dispozícii v dvoch po sebe nasledujúcich častiach vo výške maximálne 32 017 eur a 21 345 eur podľa pravidiel znenia a podmienok tejto dohody.

17 Podľa článku 4 dohody o financovaní sú oprávnenými výdavkami výdavky na externé alebo interné expertízy, o ktoré žalobca požiadal alebo ktoré vykonal na realizáciu štúdie o vykonateľnosti.

18 Článok 6.2.3 dohody o financovaní určuje, že pokiaľ CL a Komisia neuznala podklady, ktoré boli CL zaslané, alebo keď sa niektoré oprávnené výdavky ukázali v súvislosti s kvalitou a rozsahom štúdie o vykonateľnosti ako zjavne nadhodnotené, CL môže na účet Komisie požadovať vrátenie všetkých prostriedkov alebo ich časti, ktoré boli žalobcovi poskytnuté.

19 Podľa článku 6.3 dohody o financovaní môže dôjsť v prípade, keď je zjavné, že žalobcovi sa nepodarí projekt pred uplynutím lehoty na jeho realizáciu skutočne vykonať, k premene tejto neúročenej zálohy na štátnu pomoc, pokiaľ bude daná Komisii k dispozícii štúdia o vykonateľnosti spoločného projektu, ktorá ňou bude môcť v tomto prípade nakladať podľa vlastného uváženia.

20 Podľa článku 9.1.1 dohody o financovaní sa žalobca zaväzuje použiť prostriedky, ktoré mu boli poskytnuté, iba na pokrytie oprávnených výdavkov. Podľa článku 9.1.5 dohody sa žalobca zaväzuje umožniť pracovníkom Komisie vykonať všetky prieskumy, kontroly a hodnotiace práce, ktoré budú považovať za potrebné, a uľahčiť ich vykonanie, ako aj dať im k dispozícii všetky dokumenty a informácie, ktoré sa od neho budú žiadať.

21 Podľa článku 14 dohody o financovaní podlieha platnosť, výklad a vykonanie dohody luxemburskému právu.

22 Podľa článku 15 uvedenej dohody je pre „riešenie sporov, ktoré vyplývajú z finančných dohôd alebo ich následkov, výlučne príslušný Súdny dvor".

Skutkové okolnosti

23 V súlade s dohodou o financovaní vyplatila Komisia 20. januára 1997 v prospech CL 8 710 eur ako náhradu oprávnených výdavkov na štúdiu o vykonateľnosti spoločného projektu. Okrem toho previedla Komisia v ten istý deň 32 017 eur vo forme neúročenej zálohy na účet CL, čo predstavovalo 60 % ňou znášanej časti oprávnených výdavkov na štúdiu o vykonateľnosti.

24 Dňa 16. marca 1998 bola štúdia o vykonateľnosti dotknutého projektu zaslaná Komisii.

25 Dňa 15. decembra 1998 previedla Komisia v súlade s dohodou o financovaní 16 871 eur vo forme neúročenej zálohy v prospech CL, čo predstavuje 40 % ňou znášanej časti oprávnených výdavkov na štúdiu o vykonateľnosti spoločného projektu.

26 V liste zo 14. januára 2000, ktorý bol 7. apríla 2000 zaslaný CL, informovala Komisia, že jej bolo dané na vedomie, že spoločný podnik, ktorý je predmetom dohody o financovaní, nebol zrealizovaný a že povoľuje premeniť neúročené zálohy na financovanie štúdie o vykonateľnosti spoločného projektu na príspevok vo výške 48 888 eur.

27 Faxom z 13. septembra 2002 informovala Komisia CL o tom, že zamýšľa vykonať v priestoroch žalobcu prieskum, aby skontrolovala najmä to, či žalobca skutočne vykonal naviazanie prostriedkov na nahlásené úlohy pre štúdiu o vykonateľnosti spoločného projektu a či tieto výdavky aj vynaložil. Na tento účel požiadala Komisia CL, aby zabezpečila, že žalobca jej poskytne prístup k originálom dotknutých podkladov. Komisia okrem toho uviedla, že pokiaľ nebudú tieto požiadavky splnené, tak si vyhradzuje právo žiadať vrátenie už vyplatených prostriedkov.

28 Dňa 8. novembra 2002 uskutočnila Komisia prieskum v priestoroch žalobcu.

29 Faxom z 13. novembra 2002 Komisia zaslala CL zoznam originálov podkladov, ktoré jej neboli pri prieskume predložené v origináli a požadovala ich predloženie najneskôr 15. decembra 2002. Komisia upresnila, že si v prípade, ak tieto dokumenty nebudú predložené v rámci stanovenej lehoty, vyhradzuje právo požadovať úplné vrátenie prostriedkov, ktoré obdržal žalobca v rámci tohto projektu.

30 V liste z 19. decembra 2002 a 30. januára 2003 zaslal žalobca Komisii niektoré požadované dokumenty.

31 V liste z 8. júla 2003 adresovanom CL (ďalej len „list z 8. júla 2003") upozornila Komisia na to, že žalobca na jednej strane tým, že neposkytol všetky požadované podklady a na druhej strane tým, že oprávnené výdavky týkajúce sa pilotnej štúdie o vykonateľnosti a štúdie o vykonateľnosti neboli podložené dostačujúcimi podkladmi, nepreukázal, že by dotknuté financie poskytnuté zo strany Spoločenstva boli použité na účely uvedené v žiadosti o financovanie. Komisia informovala CL aj o tom, že všetky vyplatené sumy, ktoré obdržal žalobca podľa „Facilité 2" v rámci dotknutého projektu, a síce 57 598 eur vrátane úrokov, čo predstavuje celkovú sumu vo výške 77 680,97 eur, bude musieť vrátiť. Na tento účel vyzvala Komisia CL, aby

žalobcu o týchto opatreniach a dôvodoch informovala, pričom uviedla, že oznámi svoje pokyny o prevode súm, ktoré treba vrátiť na finančné účty Spoločenstva, keď CL potvrdí, že ich dostala. Komisia okrem toho uviedla, že pokiaľ nebude vrátenie vykonané v rámci dvoch mesiacov po zaslaní tohto listu, má ju CL informovať o opatreniach, ktoré treba prijať s cieľom vykonať exekúciu platieb.

32 Listom z 11. júla 2003 požadovala CL od žalobcu vrátenie dotknutých súm najneskôr 8. septembra 2003.

33 Listom z 8. septembra 2003 odovzdal žalobca Komisii dodatočné podklady a vzhľadom na ne ju požiadal, aby prehodnotila svoj list z 8. júla 2003.

34 Listom z 30. septembra 2003 (ďalej len „list z 30. septembra 2003") informovala Komisia CL, že zastáva rovnaký názor, aký prejavila v liste z 8. júla 2003, a najmä, že viaceré dôležité originály dokumentov neboli predložené. Komisia preto vyzvala CL, aby začala vymáhať sumy, ktoré má žalobca vrátiť, a pokiaľ ich nevráti do mesiaca od zaslania jej listu, aby ju informovala o opatreniach, ktoré treba prijať s cieľom vykonať exekúciu platieb.

35 V liste zo 6. októbra 2003 žiadala CL žalobcu, aby vrátil dotknutú sumu najneskôr 30. októbra 2003.

36 V liste z 5. novembra 2003 informovala CL Komisiu, že má pre ňu k dispozícii všetky sumy, ktoré žalobca vrátil.

Konanie a návrhy

37 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 15. septembra 2003 podal žalobu proti listu z 8. júla 2003, na základe ktorej sa začalo toto konanie. Táto žaloba bola zapísaná do registra pod spisovou značkou T-314/03.

38 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 18. novembra 2003 podal žalobu proti listu z 30. septembra 2003, na základe ktorej sa začalo toto konanie. Táto žaloba bola zapísaná do registra pod spisovou značkou T-378/03.

39 Žalobca sa opiera o spoločné žalobné dôvody, a síce vždy o porušenie článku 1 nariadenia Rady č. 1 z 15. apríla 1958 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. ES B 17, s. 385), nedodržanie premlčacej doby podľa článku 3 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, s. 1), porušenie zásady kolegiality a nedostatok právomoci autora listov z 8. júla a 30. septembra 2003, zjavne nesprávne posúdenie, neexistenciu právneho základu, porušenie povinnosti odôvodnenia podľa článku 253 ES a o porušenie zásady proporcionality. Vo svojej žalobe vo veci T-314/03 sa žalobca opiera okrem toho o žalobný dôvod porušenia zásady kontradiktórnosti a práva na obranu.

40 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 18. decembra 2003 Komisia vzniesla vo veci T-314/03 námietku neprípustnosti podľa článku 114 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa.

41 Samostatným podaním vo veci T-378/03 zo dňa 19. decembra 2003 Komisia vzniesla námietku neprípustnosti podľa článku 114 ods. 1 rokovacieho poriadku.

42 Uznesením predsedu tretej komory Súdu prvého stupňa z 20. januára 2004 boli veci T-314/03 a T-378/03 spojené na účely písomnej časti konania a ústnej časti konania.

43 Žalobca podal svoje pripomienky k námietkam neprípustnosti 1. marca 2004; v tento deň sa skončila písomná časť konania o prípustnosti.

44 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil akty obsiahnuté v listoch z 8. júla a 30. septembra 2003 (ďalej spoločne len „napadnuté listy"),

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

45 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žaloby ako neprípustné,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

Právny stav

46 Podľa článku 114 ods. 1 rokovacieho poriadku, ak niektorý účastník konania o to požiada, Súd prvého stupňa môže rozhodnúť o neprípustnosti pred prejednaním veci samej. Podľa článku 114 ods. 3 sa návrh ďalej prejednáva v rámci ústnej časti konania, ak Súd prvého stupňa nerozhodne inak.

47 Súd prvého stupňa usudzuje, že sa s touto vecou dostatočne oboznámil na základe spisového materiálu, aby mohol rozhodnúť o návrhu Komisie bez otvorenia ústnej časti konania.

Tvrdenia účastníkov konania

48 Komisia uplatňuje námietku neprípustnosti týchto predložených žalôb s odôvodnením, že žalobca sa tým, že svoje návrhy opiera o článok 230 ES, dopúšťa zneužitia konania, keďže ich mal oprieť o článok 238 ES.

49 V podstate Komisia namieta, že napadnuté listy spadajú do zmluvného rámca, s ktorým sú neoddeliteľne spojené, a preto nemôžu byť kvalifikované ako správne rozhodnutia, ktoré spadajú pod právne akty uvedené v článku 249 ES, ktorých zrušenia sa možno domáhať pred súdmi Spoločenstva v súlade s článkom 230 ods. 4 ES (uznesenia Súdu prvého stupňa z 3. októbra 1997, Mutual Aid Administration Service/Komisia, T-186/96, Zb. s. II-1633, body 50 a 51; z 9. januára 2001, Innova/Komisia, T-149/00, Zb. s. II-1, bod 28, a z 25. novembra 2003, IAMA Consulting/Komisia, T-85/01, Zb. s. II-4973, bod 53).

50 Žalobca namieta, že je prípustné domáhať sa zrušenia napadnutých listov na základe článku 230 ES.

51 Žalobca k tomuto najprv uvádza, že aj keď bola prijatá v každej z troch dotknutých dohôd arbitrážna doložka, medzi Komisiou a ním neexistuje žiadny priamy zmluvný vzťah. Keďže právomoc Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa na základe arbitrážnej doložky predstavuje odklonenie sa od všeobecného práva, a preto ju treba vykladať v užšom zmysle (rozsudok Súdneho dvora z 18. decembra 1986, Komisia/Zoubek, 426/85, Zb. s. 4057, bod 11), možno arbitrážne doložky uplatňovať iba voči zmluvným stranám zmlúv, v ktorých sú tieto doložky obsiahnuté, ale nie voči tretím stranám.

52 Komisia preto nemôže, keďže ona a žalobca nie sú stranami tej istej zmluvy, voči nemu namietať v uvedenom prípade žiadnu arbitrážnu doložku. Situácia v tomto prípade sa líši od tej, ktorá viedla k uzneseniu IAMA Consulting/Komisia, bod 49 vyššie, v ktorej bola doložka zahrnutá do zmluvy medzi žalobcom a Komisiou.

53 V tejto súvislosti tiež žalobca usudzuje, že uznesenie Mutual Aid Administration Services/Komisia, bod 49 vyššie, vychádzalo z úplne odlišnej skutkovej podstaty, keďže v tejto veci išlo o žalobu podanú zmluvnou stranou voči svojmu zmluvnému partnerovi, Komisii, ktorá v skutočnosti bola návrhom na zaviazanie Komisie na plnenie jej zmluvných záväzkov. Tak z dôvodu atraktívnosti zmluvného sporu, ako aj z dôvodu výnimky „paralelnej žaloby", bola žaloba o neplatnosť podaná zmluvnou stranou právom zamietnutá ako neprípustná.

54 K uzneseniu Innova/Komisia, bod 49 vyššie, žalobca uvádza, že toto uznesenie sa obmedzuje na konštatovanie, že Súd prvého stupňa pri neexistencii arbitrážnej doložky v zmluve nie je príslušný pre spory, ktoré sa týkajú rozhodnutí Komisie o vypovedaní zmluvy voči zmluvnému partnerovi, ktorý nemôže platne žiadať zrušenie sporného rozhodnutia podľa článku 230 ES, v súlade s výnimkou tzv. „paralelnej žaloby".

55 Za týchto okolností je žalobca toho názoru, že absencia zmluvného vzťahu medzi ním samotným a Komisiou musí viesť k tomu, že predložená žaloba o neplatnosť je prípustná. Komisia mu nemôže vyčítať, že uvedenú žalobu neopiera o článok 238 ES a zároveň konštatovať, že medzi ním a Komisiou chýbajú zmluvné vzťahy.

56 Podľa článku 230 ods. 4 ES môže jednotlivý žalobca podať žalobu voči rozhodnutiu, ktoré má „záväzné právne účinky spôsobilé ovplyvniť záujmy žalobcu prostredníctvom zásahu do jeho právneho postavenia" (rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, Zb. s. 2639). Judikatúra okrem iného uznáva, že jasne a zrozumiteľne koncipovaný list, ktorým Komisia zamietla žiadosť o príspevok zo strany Spoločenstva, predstavuje napadnuteľný akt (uznesenie Súdu

prvého stupňa z 28. apríla 1994, Pevasa a Inpesca/Komisia, T-452/93 a T-453/93, Zb. s. II-229). Sudca Spoločenstva považoval aj žalobu o neplatnosť rozhodnutia o krátení celkovej sumy príspevku zo strany Spoločenstva za prípustnú (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 7. marca 1995, Socurte a i./Komisia, T-432/93 až T-434/93, Zb. s. II-503).

57 Žalobca uvádza, že napadnuté listy sledovali vrátenie všetkých prostriedkov Spoločenstva, ktoré boli žalobcovi vyplatené, a že výslovne uvádzajú, že do celkovej sumy prostriedkov, ktoré treba vrátiť, boli zahrnuté aj úroky z danej sumy. Prostredníctvom týchto listov uložila Komisia žalobcovi okrem iného lehotu na platbu.

58 Z toho vyplýva, že napadnuté listy predstavujú právne záväzné akty, ktoré voči nemu spôsobujú záväzné právne účinky, keďže, po prvé, nariadili vrátenie prostriedkov, po druhé ho zaviazali platiť úroky a, po tretie, mu uložili zaplatiť ich v rámci určitej lehoty, po ktorej uplynutí bude voči nemu začaté exekučné konanie.

59 Okrem toho sa dotknutá žiadosť o vrátenie vzhľadom na to, že si svoje zmluvné povinnosti úplne splnil, dotýka dobromyseľne nadobudnutého práva. Táto žiadosť totiž smeruje k tomu, aby bola z majetku žalobcu odňatá záloha, ktorá mu bola poskytnutá na financovanie projektu regionálneho rozvoja a ktorá bola 14. januára 2000 definitívne Komisiou premenená na dotáciu.

60 Z týchto dôvodov je žalobca toho názoru, že je prípustné, aby podal žalobu o neplatnosť napadnutých listov.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

61 Svojou námietkou neprípustnosti Komisia namieta, že predložené žaloby sa nesprávne zakladajú na článku 230 ES.

62 Je potrebné pripomenúť, že súdy Spoločenstva podľa článku 230 ES skúmajú zákonnosť aktov prijatých orgánmi Spoločenstva, ktoré majú právne účinky vo vzťahu k tretím stranám.

63 Podľa ustálenej judikatúry sa táto právomoc týka iba právnych aktov, ktoré sú menované v článku 249 ES a ktoré vydávajú orgány za podmienok upravených v Zmluve (uznesenie Innova/Komisia, bod 49 vyššie, bod 28, a uznesenie Súdu prvého stupňa z 10. júla 2002, Comitato organizzatore del convegno internazionale/Komisia, T-387/00, Zb. s. II-3031, bod 39).

64 Na rozdiel od toho akty orgánov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou čisto zmluvného rámca, nepatria na základe svojej povahy medzi akty vymenované v článku 249 ES, ktorých zrušenie možno navrhnúť na súdoch Spoločenstva podľa článku 230 ES (uznesenia Mutual Aid Administration Services/Komisia, body 50 a 51; Innova/Komisia, bod 49 vyššie, bod 28; Comitato organizzatore del convegno internazionale/Komisia, bod 39 a IAMA Consulting/Komisia, bod 49 vyššie, bod 53).

65 Podľa judikatúry má Súd prvého stupňa podľa článku 225 ES v spojení s článkom 238 ES právomoc rozhodovať o právnych sporoch v zmluvnej oblasti, ktoré mu predložia fyzické alebo právnické osoby, iba na základe arbitrážnej doložky. Inak by sa jeho právomoc rozšírila aj mimo tých sporov, o ktorých rozhodovať mu bolo vyhradené prostredníctvom článku 240 ES, pretože toto rozhodnutie ponecháva

vnútroštátnym súdom všeobecnú právomoc rozhodovať v iných sporoch, v ktorých je jednou zo strán Spoločenstvo (uznesenia Mutual Aid Administration Services/Komisia, bod 49 vyššie, bod 47; Innova/Komisia, bod 25 a Comitato organizzatore del convegno internazionale/Komisia, bod 63 vyššie, bod 37).

66 V predloženom prípade treba preto skúmať, či napadnuté listy patria k právnym aktom, ktoré sú uvedené v článku 249 ES, ktorých zrušenie spadá podľa článku 230 ES do výlučnej právomoci súdu Spoločenstva, alebo či sú naopak zmluvnej povahy.

67 Najprv treba skonštatovať, že právny vzťah, ktorý je predmetom tohto sporu, je začlenený do zmluvného kontextu.

68 Nariadenie č. 3906/89 v znení zmien, o ktoré sa opiera program PHARE, sa totiž obmedzuje na to, aby zadefinovalo všeobecné podmienky hospodárskej pomoci Spoločenstva pre dotknuté krajiny, najmä oblasti, v ktorých treba uskutočniť akcie a formu tejto pomoci. Nariadenie naproti tomu nedefinuje žiaden zo všeobecných alebo osobitných spôsobov, akým každú jednotlivú akciu financuje Spoločenstvo.

69 Oznámenie z 22. februára 1991 výslovne predpokladá, že financovanie zo strany Spoločenstva poskytované na základe programu JOP je spravované prostredníctvom siete finančných sprostredkovateľov, ktoré na tento účel uzatvoria s Komisiou „dohodu". Podľa tohto oznámenia musí dohoda upraviť „podrobnosti týkajúce sa poverenia" udeleného finančným sprostredkovateľom.

70 V predloženom prípade uzavreli Komisia a CL ako finančný sprostredkovateľ rámcovú dohodu, ktorá definuje všeobecné podmienky ich spolupráce na podporu investícií v KSVE, najmä prostredníctvom založenia *joint ventures*. Podľa rámcovej dohody je vykonávanie tejto dohody v prospech jednotlivého projektu zabezpečené, po prvé, prostredníctvom individuálnej dohody medzi Komisiou a finančným sprostredkovateľom, definujúcej podrobnosti financovania daného projektu a, po druhé, prostredníctvom dohody o financovaní medzi finančnou inštitúciou a príjemcom, v danom prípade žalobcom, upravujúcej podmienky poskytnutia prostriedkov Spoločenstva prostredníctvom finančného sprostredkovateľa povereného Komisiou, ktoré sú určené na financovanie časti oprávnených výdavkov na dotknutý projekt. Podľa dohody o financovaní sa žalobca zaväzuje najmä, že poskytnuté finančné prostriedky Spoločenstva použije výlučne na zaplatenie oprávnených výdavkov.

71 Z toho vyplýva, že vzťahy na strane jednej medzi Komisiou a CL a na strane druhej medzi CL a žalobcom môžu byť zmluvnej povahy, keďže všetky podmienky financovania dotknutého projektu sú upravené v sporných dohodách, ktoré boli uzavreté jednak medzi Komisiou a CL a jednak medzi CL ako mandatárom Komisie a žalobcom (v tomto zmysle pozri rozsudok Súdneho dvora z 11. februára 1993, Cebag/Komisia, C-142/91, Zb. s. I-553, body 11 až 13, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. októbra 2002, Hans Fuchs/Komisia, T-134/01, Zb. s. II-3909, body 51 až 53).

72 To, že tieto zmluvné vzťahy existujú, potvrdzuje okrem toho aj to, že v každej z dotknutých dohôd je obsiahnutá klauzula, podľa ktorej je pre riešenie sporov o platnosti, výklade alebo vykonaní týchto dohôd výlučne príslušný Súd prvého stupňa. Táto klauzula má zmysel iba pri existencii zmluvných vzťahov medzi zmluvnými stranami (v tomto zmysle pozri rozsudok Hans Fuchs/Komisia, bod 71, bod 54).

73 Treba skonštatovať, že predmet daného sporu má priamy vzťah k ustanoveniam, obsiahnutým v sporných dohodách, keďže sa právny spor týka vrátenia finančných

prostriedkov Spoločenstva uvedeného v napadnutých listoch, pričom toto vrátenie, ako vyplýva najmä z článku 18.3 rámcovej dohody, článku 8 individuálnej dohody a článku 6.2.3 dohody o financovaní, predstavuje sankciu za nesplnenie povinností žalobcu, pokiaľ ide o použitie prostriedkov, ktoré mu boli dané k dispozícii na zaplatenie oprávnených výdavkov a o predloženie dokladov o takomto použití (v tomto zmysle pozri uznesenia Innova/Komisia, bod 49 vyššie, bod 27 a IAMA Consulting/Komisia, bod 49 vyššie, bod 44).

74 Napriek zmluvným súvislostiam, do ktorých je právny vzťah, ktorý je predmetom tohto sporu, začlenený, treba skonštatovať, že na Súd prvého stupňa neboli podané žaloby na základe článku 238 ES, ale žaloby o neplatnosť podľa článku 230 ES.

75 Tento záver vyplýva jednoznačne z analýzy žalôb.

76 Žalobca totiž tieto žaloby kvalifikuje ako „žaloby o neplatnosť", ich prípustnosť zakladá na článku 230 ES a formuluje žalobné návrhy, ktoré v podstate smerujú k tomu, aby ich Súd prvého stupňa vyhlásil za protiprávne, a preto zrušil akty, údajne obsiahnuté v listoch z 8. júla a 30. septembra, ktorými Komisia žalobcu prostredníctvom CL informovala o povinnosti vrátiť celú finančnú sumu, ktorá mu bola v rámci dotknutého projektu vyplatená.

77 K tomuto treba najmä skonštatovať, že žalobca sa na podporu svojich žalôb nikdy neopiera o článok 238 ES alebo arbitrážne doložky obsiahnuté v dotknutých dohodách a neuvádza ani žiadny žalobný dôvod, žiadnu výhradu alebo argument podľa luxemburského práva, hoci práve toto právo je podľa uvedených arbitrážnych doložiek jediným právom, ktoré možno použiť na dotknuté dohody, avšak, ako

vyplýva z bodu 39 vyššie, uvádza „dôvody zrušenia" založené na porušení predpisov práva Spoločenstva s cieľom, aby Súd prvého stupňa určil, že právne akty, ktoré sú údajne v napadnutých listoch obsiahnuté, sú poznačené typickými vadami správnych aktov, najmä nedostatočným odôvodnením, nedostatkom právneho základu alebo zjavne nesprávnym posúdením.

78 Vo svojich pripomienkach k námietke neprípustnosti žalobca okrem toho výslovne potvrdil, že predložené žaloby sa neopierajú o článok 238 ES, ale iba o článok 230 ES. Žalobca k tomuto dokonca uviedol, že žaloby sa podľa jeho názoru nemôžu opierať o článok 238 ES. Podľa žalobcu sú totiž arbitrážne doložky, ktoré sú obsiahnuté v dotknutých dohodách, účinné iba voči zmluvným stranám dohody. V predloženom prípade podľa žalobcu neexistuje žiadny zmluvný vzťah medzi ním a Komisiou.

79 Preto sa zdá, že žalobca požaduje, aby Súd prvého stupňa zrušil akty prijaté orgánom Spoločenstva na základe článku 230 ES, ktoré, hoci sú začlenené do zmluvného kontextu, sú podľa názoru žalobcu administratívnej povahy.

80 Listy z 8. júla a 30. septembra 2003 však v žiadnom prípade nepredstavujú správny akt.

81 Tieto listy totiž neobsahujú žiadny údaj o tom, že by Komisia v danej veci využila svoje oprávnenia verejnej moci. Týmito listami sa Komisia na základe výkladu skutkového stavu a príslušných ustanovení dotknutých dohôd len obmedzila na informovanie žalobcu prostredníctvom CL o povinnosti vrátenia finančných prostriedkov, ktoré mu boli dané k dispozícii v rámci dotknutého projektu. Tým konala Komisia výlučne v rámci práv a povinností, ktoré vyplývali z dotknutých

dohôd, a to najmä, ako sa už konštatovalo v bode 73, z článku 18.3 rámcovej dohody, článku 8 individuálnej dohody a článku 6.2.3 dohody o financovaní, ktorá predpokladá možnosť náhrady finančných nákladov zo strany príjemcov Komisii, pokiaľ nepredložia potrebné podklady o použití uvedených prostriedkov.

82 Toto konštatovanie nemožno spochybniť skutočnosťou, že ciele, ktoré Komisia uzavretím dotknutých dohôd sledovala, predstavujú úlohy všeobecného záujmu, ktorými je poverená v rámci programu JOP (v tomto zmysle pozri uznesenie IAMA Consulting/Komisia, bod 49 vyššie, bod 51).

83 Na rozdiel od toho, čo platí v rámci poskytnutia finančnej pomoci prostredníctvom štrukturálnych fondov podľa článku 159 ods. 1 ES, sa žiadosť Komisie o náhradu v uvedenom prípade neopiera o predpisy Spoločenstva v zmysle článku 249 ES, ale, ako už bolo určené v bodoch 73 až 81, o zmluvné podmienky, ktoré boli upravené v dotknutých dohodách. Preto sa žalobca neprávom snaží oprieť prípustnosť svojich žalôb o zásady, ktoré vytýčil Súd prvého stupňa v rámci žalôb o neplatnosť voči rozhodnutiam Komisie pri poskytovaní prostriedkov zo štrukturálnych fondov.

84 Preto Komisia nevykonáva napadnutými listami žiadne prerogatíva verejnej moci, takže tieto listy nie sú vykonateľné (v tomto zmysle pozri uznesenie IAMA Consulting/Komisia, bod 49 vyššie, bod 52). V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že Komisia v každom z menovaných listov finančného sprostredkovateľa výslovne požiadala, aby ju informoval o opatreniach, ktoré treba prijať s cieľom vykonať exekúciu platieb, pokiaľ by žalobca sumy nevrátil v rámci stanovených lehôt.

85 Napadnuté listy sú preto súčasťou čisto zmluvného rámca, s ktorým sú nerozlučne spojené, a na základe svojej povahy nepatria k aktom uvedeným v článku 249 ES, ktorých zrušenie možno požadovať pred súdmi Spoločenstva podľa článku 230 ES.

86 Tento záver nemôže byť spochybnený okolnosťou, ktorú uvádza žalobca, a síce, že z dôvodu zachovania dobrých vzťahov s CL chcel zabrániť tomu, aby sa CL dostala voči Komisii do ťažkej situácie. Takáto okolnosť, ktorá vyplýva zo slobodného rozhodnutia žalobcu z dôvodov výhodnosti pre jeho vlastné záujmy, nemôže zjavne nič zmeniť na tom, že napadnuté akty nemožno oddeliť od zmluvného rámca, ktorého sú súčasťou, a nemôže zmeniť ich povahu z dôvodu, aby vznikla Súdu prvého stupňa právomoc pre zrušenie podľa článku 230 ES.

87 Preto sú predložené žaloby neprípustné, keďže na základe článku 230 ES smerujú k zrušeniu aktov, ktoré majú čisto zmluvnú povahu.

88 Súd prvého stupňa už síce pripustil zmenu kvalifikácie žaloby o neplatnosť v prípade, keď bol spor v skutočnosti zmluvnej povahy (rozsudok Súdu prvého stupňa z 19. septembra 2001, Lecureur/Komisia, T-26/00, Zb. s. II-2623, bod 38). V tomto prípade však Súd prvého stupňa nemôže vykonať takúto zmenu kvalifikácie, keďže jednak sám žalobca vo svojich písomnostiach výslovne uviedol, že žaloby sa nezakladajú na článku 238 ES, jednak v protiklade s tým, čo predvída článok 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku nepredložil ani len stručne žalobný dôvod, argument alebo výhradu vyplývajúcu z porušenia luxemburského práva, ktoré je podľa arbitrážnych doložiek v dotknutých dohodách jediným použiteľným právom.

89 Zo všetkého uvedeného vyplýva, že predložené žaloby je potrebné zamietnuť ako neprípustné.

O trovách

90 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (tretia komora)

nariadil:

1. Žaloby sa zamietajú ako neprípustné.

2. Žalobca je povinný nahradiť trovy konania.

V Luxemburgu 10. mája 2004

Tajomník

H. Jung

Predseda komory

J. Azizi